

Jesteś płatnikiem składek?

Kiedy będziesz zwolniony
z obowiązku składania
dokumentów rozliczeniowych?

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Spis treści

Kiedy będziesz zwolniony z obowiązku składania co miesiąc dokumentów rozliczeniowych?	3
Kiedy musisz złożyć dokumenty rozliczeniowe, jeśli dobrowolnie zgłosiłeś się do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych?	5
Czy musisz nas informować, że chcesz skorzystać ze zwolnienia z obowiązku składania dokumentów rozliczeniowych?	6
Jak księgujemy deklaracje rozliczeniowe, które utworzyliśmy?	6
Gdzie sprawdzić, czy utworzyliśmy Twoją deklarację rozliczeniową?	6

Kiedy będziesz zwolniony z obowiązku składania co miesiąc dokumentów rozliczeniowych?

Będziesz zwolniony z obowiązku składania dokumentów rozliczeniowych, gdy:

- jesteś duchownym i opłacasz składki wyłącznie za siebie (kod tytułu ubezpieczenia 10 10 xx i 10 20 xx); w ostatniej deklaracji rozliczeniowej zadeklarowałeś minimalną podstawę wymiaru składek, czyli:
 - na ubezpieczenia społeczne:
 - kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę lub
 - kwotę niższą od minimalnego wynagrodzenia za pracę, stanowiącą różnicę pomiędzy kwotą minimalnego wynagrodzenia a podstawą wymiaru składek z równoległego ubezpieczenia z tytułu pracy, członkostwa w spółdzielni lub służby,
 - na ubezpieczenie zdrowotne:
 - kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę lub
 - kwotę niższą od minimalnego wynagrodzenia za pracę, stanowiącą różnicę pomiędzy kwotą minimalnego wynagrodzenia a podstawą wymiaru z równoległego ubezpieczenia z tytułu pracy, członkostwa w spółdzielni lub służby albo
 - kwotę specjalnego zasiłku opiekuńczego;

WAŻNE!

Zwolnienie z obowiązku składania dokumentów rozliczeniowych dotyczy również miesięcy, w których zmienia się wysokość minimalnej podstawy wymiaru składek.

- zatrudniasz wyłącznie nianię (na podstawie umowy uaktywniającej, kod tytułu ubezpieczenia 04 30 xx); w ostatnim złożonym za pełny miesiąc komplecie dokumentów rozliczeniowych, które były oznaczone identyfikatorem z zakresu 40–49, wykazałeś podstawę wymiaru składek nie wyższą niż 50% minimalnego wynagrodzenia (jeśli zawarłeś z nianią umowę uaktywniającą po 1 stycznia 2018 r.) lub nie wyższą niż minimalne wynagrodzenie (jeśli zawarłeś z nianią umowę uaktywniającą przed 1 stycznia 2018 r.);
- zgłosiłeś się dobrowolnie do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych i opłacasz składki tylko za siebie; w ostatnio złożonej deklaracji rozliczeniowej zadeklarowałeś do podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia kwotę nie niższą niż minimalne wynagrodzenie

za pracę (kod tytułu ubezpieczenia 19 00 xx); jeżeli przystąpiłeś do dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych, możesz nie składać dokumentów rozliczeniowych za kolejny miesiąc kalendarzowy także wtedy, gdy zmiana w stosunku do poprzedniego miesiąca wynika wyłącznie ze zmiany minimalnego wynagrodzenia za pracę.

WAŻNE!

Gdy podlegasz dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, a także przystąpiłeś do dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego, za każdy miesiąc powinieneś złożyć dwie deklaracje rozliczeniowe (w polach X.01 wskazujesz odpowiednie kody tytułów ubezpieczenia):

- pierwszą, oznaczoną w polu I.02 identyfikatorem z zakresu 01–39, w której wykazujesz podstawę wymiaru oraz rozliczone składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z kodem 19 00 xx,
- drugą, oznaczoną w polu I.02 identyfikatorem z zakresu 40–49, w której wykazujesz podstawę wymiaru i rozliczoną składkę na ubezpieczenie zdrowotne z kodem 24 10 xx.

Jeśli złożyłeś deklarację z rozliczeniem składek na dobrowolne ubezpieczenia emerytalne i rentowe, oznaczoną identyfikatorem z zakresu 01–39, to utworzymy deklaracje za kolejne miesiące. Drugą deklarację – z rozliczeniem składki na dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne, oznaczoną identyfikatorem z zakresu 40–49 – w dalszym ciągu musisz przekazywać do nas co miesiąc.

Gdy podlegasz dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i zdrowotnemu, za każdy miesiąc złóż dwie deklaracje rozliczeniowe.

WAŻNE!

Sporządzamy za Ciebie deklarację rozliczeniową, gdy prawidłowo opłacasz składki za kolejny miesiąc. Jeśli opłacasz składki za miesiąc, za który nie będziesz składać deklaracji rozliczeniowej, przekaż wpłatę nie wcześniej niż pierwszego dnia kolejnego miesiąca. Na przykład składki za kwiecień opłać najwcześniej 1 maja. Zachowaj obowiązujący Cię termin płatności za ten miesiąc.

Kiedy musisz złożyć dokumenty rozliczeniowe, jeśli dobrowolnie zgłosiłeś się do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych?

Za każdym razem, gdy nie opłaciłeś składek w terminie lub opłaciłeś je w niepełnej wysokości, musisz złożyć dokumenty rozliczeniowe.

Jeśli wystąpiła taka sytuacja, złóż:

- deklarację rozliczeniową za miesiąc, za który opłaciłeś składki po terminie, oraz
- deklarację rozliczeniową za kolejny pełny miesiąc, za który musisz rozliczyć i opłacić składki.

WAŻNE!

Składki za ten i każdy następny miesiąc opłacaj w terminie i w odpowiedniej wysokości.

Przykład

Opłacasz składki na swoje dobrowolne ubezpieczenia emerytalne i rentowe. 22 kwietnia 2022 r. przekazałeś do nas deklarację rozliczeniową ZUS DRA za marzec 2022 r. (oznaczoną identyfikatorem 01 i kodem tytułu ubezpieczenia 19 00 xx). W tym dniu opłaciłeś także należne składki, mimo że powinieneś to zrobić do 20 kwietnia 2022 r. W związku z tym utraciłeś prawo do tego, by nie składać deklaracji rozliczeniowej za kwiecień 2022 r. W tej sytuacji powinieneś złożyć deklarację rozliczeniową za kwiecień 2022 r. i opłacić należne za ten miesiąc składki do 20 maja 2022 r. Kiedy spełnisz te warunki, na podstawie deklaracji za kwiecień 2022 r. utworzymy deklarację za maj 2022 r.

Czy musisz nas informować, że chcesz skorzystać ze zwolnienia z obowiązku składania dokumentów rozliczeniowych?

Nie musisz nas informować, że chcesz skorzystać ze zwolnienia z obowiązku składania dokumentów rozliczeniowych. Przysługuje Ci ono z mocy prawa, jeśli dokumenty rozliczeniowe, które przekazałeś za poprzedni pełny miesiąc, były wypełnione poprawnie.

WAŻNE!

Jeśli złożysz dokumenty rozliczeniowe z podstawą wymiaru składek niższą niż obowiązująca (np. jeśli obniżyłeś podstawę wymiaru składek za okres choroby), to za następny miesiąc musisz złożyć dokumenty rozliczeniowe samodzielnie. Jeśli złożysz je za pełny miesiąc, to od kolejnego miesiąca znów będzie przysługiwało Ci zwolnienie z obowiązku składania dokumentów rozliczeniowych.

Jak księgujemy deklaracje rozliczeniowe, które utworzyliśmy?

Dokumenty utworzone systemowo przez ZUS mają moc zrównaną z mocą dokumentów rozliczeniowych składanych przez płatnika składek. Na ich podstawie zaksięgujemy na Twoim koncie płatnika i koncie ubezpieczonego należne składki.

WAŻNE!

Jeśli nie opłacisz należnych składek, deklaracja utworzona przez ZUS stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego zgodnie z przepisami ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Gdzie sprawdzić, czy utworzyliśmy Twoją deklarację rozliczeniową?

Nie zawiadomimy Cię o tym, że utworzyliśmy dokumenty rozliczeniowe. Żeby sprawdzić, czy dokumenty zostały poprawnie wygenerowane, zaloguj się na swoje konto na Platformie Usług Elektronicznych ZUS (www.zus.pl).

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 423, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2020 r. w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika składek, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących, zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, raportów informacyjnych, oświadczeń o zamiarze przekazania raportów informacyjnych, informacji o zawartych umowach o dzieło oraz innych dokumentów (Dz.U. z 2020 r. poz. 2366, z późn. zm.).

Ulotka ma charakter informacyjny i nie stanowi wykładni prawa.

Warszawa, styczeń 2022 r.

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

www.zus.pl

PLATFORMA USŁUG
ELEKTRONICZNYCH

załatwiał
sprawy w ZUS
przez internet

elektronicznie
wysyłaj wnioski
i odbieraj odpowiedzi

sprawdź stan
swojego konta
w ZUS

■ **Centrum Obsługi Telefonicznej ZUS:**

- **22 560-16-00** dla tel. komórkowych i stacjonarnych
koszt połączenia według umowy klienta z operatorem telekomunikacyjnym
- e-mail: **cot@zus.pl**

■ **E-wizyta** (wideorozmowa z pracownikiem ZUS): **www.zus.pl/e-wizyta**